

POMOC BOLNICAMA NIJE DOVOLJNA

Nedostatak medicinske opreme, aparata, lekova, potrošnog materijala, humanitarna pomoc stize samo u albanske bolnice, diskriminacija kada je u pitanju lecenje pacijenata srpske nacionalnosti, neresena kadrovska pitanja - samo su neki od problema sa kojima se svakodnevno susrecu nasi lekari i medicinsko osoblje koje radi u zdravstvenim ustanovama na Kosovu i Metohiji, kaze dr Visoslav Hadzi Tanovic, generalni sekretar Srpskog lekarskog drustva. Prilikom poslednje posete ovom delu Srbije Hadzi Tanovic je sa saradnicima obisao Medicinski centar u Kosovskoj Mitrovici, pokrajinski Zavod za zastitu zdravlja u Zvecanu i bolnice u Gracanici.

Nema saradnje sa UNMIK-om, koji insistira na multietnicnosti zdravstvenog kadra u bolnicama u kojima rade Srbi, dok u Pristini, gde rade samo albanski lekari, takva vrsta pritiska ne postoji. UNMIK, kaze Hadzi Tanovic, zaobilazi srpske bolnice i kada je u pitanju bilo kakva vrsta pomoci, a ona koja stize iz Srbije nije dovoljna. Tako u Zdravstvenom centru u Kosovskoj Mitrovici nasi lekari rade uz pomoc stapa i kanapa. Nedostaju im aparati i instrumenti za ginekoloske procedure, monitori, aparati za anesteziju, defibrilatori.

Vodovodne cevi su na mnogim odeljenjima popucale, bolesnicke sobe su oronule i ovde se radi u nemogucim uslovima, istice dr Hadzi Tanovic.

Prilikom posete odrzan je sastanak i sa Hanuom Vorijem, sefom UNMIK-ove administracije za zdravstvo, koji je predstavio njihovu strategiju razvoja zdravstvene zastite na Kosovu i Metohiji.

- Mi smo naglasili da je ova strategija uradjena bez ucesca Srba i na njihovu stetnu, jer tamo gde oni predstavljaju vecinu po pitanju zdravstvene zastite nista nije ostvareno. I dalje srpske bolnice zaobilazi pomoc, Srbi ne mogu da se lece u albanskim bolnicama, dok se pacijenti Albanci lece u bolnicama sirom Srbije. Saopstili smo Hanuu Voriju i da je bilo slucajeva kidnapovanja i ubistava srpskih lekara, da su nasi strucnjaci iz Pristine, Peci i Prizrena proterani. Zatrazili smo i da se na Medicinski fakultet u Pristini vrate srpski profesori i da im se garantuje bezbednost, sloboda kretanja i sloboda lecenja. On nam je priznao da je to u ovom casu nemoguće uraditi, ali smo od njega dobili podrsku, doduse za sada samo verbalnu, da ce ovi problemi biti razmotreni - napominje generalni sekretar SLD-a.

Na sastanku sa nasim lekarima koji rade na Kosovu i Metohiji dogovoreno je da je neophodno da nase zdravstvene ustanove ostanu u zdravstvenom sistemu Srbije, i pod iskljucivom ingerencijom drzave Srbije, bez prihvatanja mogucnosti da se oforme paralelne institucije koje bi bile pod nadleznoscju UNMIK-a i Ministarstva za zdravlje Kosova, kao i da se Medicinski fakultet u Pristini iz Krusevca izmesti u severni deo Kosovske Mitrovice do pocetka septembra.

Lj. Maksimovic

Ljiljana Belos, pomocnik rukovodioca sektora za povratak na Kosovo i Metohiju, o povratku Srba

GRADJEVINARI STARTUJU ZA DVE NEDELJE

Stvaranje uslova za povratak Srba i nealbanaca na Kosmet, odnosno za odrziv povratak kojim povratnici imaju mogucnosti za zivot dostojan coveka, a ne da prezivljavaju, podrazumeva aktivnosti Koordinacionog centra za Kosmet, odnosno republicke i savezne vlade, kao i UNMIK-a, Kfora, i humanitarnih organizacija, ali i izabranih organa vlasti na Kosmetu.

Ovo je u razgovoru za nas list izjavila Ljiljana Belos, zamenik rukovodioca Sektora za povratak u koordinacionom centru za Kosmet, posle posete grupe eksperata Kosmetu i obilaska mogucih lokacija za povratak.

Kakvi su utisci posle te poslete?

- Nesto smo znali, nesto pretpostavljali, ali tek na terenu mogli smo da steknemo sliku pravo stanja - kaze Ljiljana Belos.

U pojedinim delovima Kosmeta situacija je razlicitra. Zna se, kako rece nasa sagovornica, da bezbednost na Kosmetu nije odgovarajuca, ali se, primera radi, n ije ocekivalo da se KFOR, i pored angazovanih borbenih vozila, neće usuditi da tim Koordinacionog centra vodi u Konculj i Novo Brdo. Naravno, u severnom delu Kosmeta i Gracanici stanje je sasvim drukcije.

Ono sto je "grupu za povratak" zanimalo jeste stanje srpskih i nealbanskih kuca. U Kosovskom pomoravlju, odnosno u okolini Gnjilana, srpske kuce su ostecene, ali se mogu popraviti i osposobiti za prihvatljiv boravak u njima.

Medjutim, u okolini Peci i Istoka prava je pustos. Kuce su zapaljane i srusene. Ostaci zidova deluju sablasno. Na tim lokacijama ce morati da se grade novi objekti. Ljiljana Belos pominje Ljevosa, Belo Polje ...

O ciscenju minskih polja

Grupa je zamolila predstavnike KFORa da vozila malo skrenu sa glavnog puta, da bi se izbliza videlo kakvo je stanje u pomenutim mestima i oko njih. Oni su to odbili rekose - pretpostavljamo da su tu minska polja. A sve to, veli Belos, posle gotovo tri godine od kada su UNMIK i KFOR dosli na Kosmet. Koliko bi vremena bilo potrebno da se mine uklone! Bar dva meseca, kako rece oficir KFORa, ako ne i vise. Eto novog elementa na koji se mora racunati prilikom planiranja vremena za izgradnju objekata i stvaranje uslova za povratak.

Predstavnici Koordinacionog centra razgovarali su sa ljudima iz UNMIKa i UNHCR-a. Pokazalo se da predstavnici UNCHR-a vrlo dobro poznaju situaciju na terenu. Kazu da albanski zivalj, odnosno buduće komsije povratnika u vecini slucajeva, nije raspolozen da povratnike doceka dobrodosicom. Tamo gde su Albanci dobrocnudniji i gde realnije gledaju na potrebe za zajednickim zivotom, kao sto je slucaj u Osojanskoj dolini, ne daju se javne izjave ni o cemu bez "konsultacija" sa odgovornima iz albanskih politickih partija.

Zasto kasni donatorska konferencija?

U Pristini je razgovarano sa predstavnicima UNMIK-a. I oni kazu da su iznenadjeni odlukom da se donatorska konferencija za finansiranje povratka na Kosmet, planirana za april, pomeri za jesen ove godine. Donatori, objasnjavaju predstavnici UNMIK-a, imaju svoj nacin organizovanja i priprema konferencija. Traze da se ovog proleca odrzi pripremna konferencija, na kojoj bi se prezentirali programi. Na osnovu njih bi se donatori odlucivali sta bi finansirali i kolika bi sredstva za to izdvojili. Ovakav pristup stvarima ima svog rezona.

No, kako rece Ljiljana Belos, da je bilo vise dobre volje, pripremna donatorska konferencija se mogla odrzati jos prole jeseni. Treba imati u vidu, napomenuli su predstavnici UNMIK-a, da su donatori oprezni i da vode racuna o politickoj situaciji na terenu. Moguce je da su sacekali da vide kakvo ce stanje na Kosmetu biti posle novembarskih izbora i konstituisanja novoizabranih organa vlasti.

I pored toga sto ce glavnina sredstava iz donacija pristici tek na jesen, odnosno za masovan povratak u narednoj godini, planirano je da se znacajni poslovi urade vec u ovoj godini. Za dve do tri nedelje, Koordinacioni centar i Biro za povratak UNMIK-a trebalo bi da usaglase i prihvate program povratka za ovu godinu.

Sve sto ce se preduzimati, kaze Ljiljana Belos, radice se ozbiljno. To nalaze i cinjenica da su se mnogi raseljenici javili Koordinacionom centru sa zahtevom da im se omoguci povratak. To je preneto i predstavnicima UNMIK-a i UNHCR-a, uz podsecanje da je Rezolucijom 1244 predvidjeno da se povratak u zavicaj obezbedi svima onima koji to zelev. Sektor Koordinacionog centra za povratak, kako rece nasa sagovornica, zaduzen je i da vodi brigu i o Srbima koji su ostali na Kosmetu. U mestima koje su posecena, potvrđuje Ljiljana Belos, ljudi su rekli da im je Koordinacioni centar prakticno ostao jedina nada, jer su cak i humanitarne organizacije pocele da ih zaboravljaju. Lakse ce nam biti ovde, vele ljudi, ako se nase komsije vrata. Ali trebalo bi da nam bude i bolje...

I bice, smatra Ljiljana Belos, ukoliko svi oni koji su zaduzeni da se bave ovim poslovima to urade, a podrazumeva se da ce strucnjaci to obaviti valjano. Vazno je, takodje, napomenuti da su mnoga nasa preduzeca zainteresovana da na specifican nacin budu donatori povratka na Kosmet, odnosno da posalju svoje ljude da rade na obnovi objekata i ustupe sopstvenu mehanizaciju, potreban materijal i opremu. Jedna grupa gradjevinaca, po recima Ljiljane Belos, krece na Kosmet vec za dve nedelje kako bi napravili gradjevinsku bazu iz koje ce se ici na rad na pojedinim lokacijama.

Sve vise zahteva za povratak

Uprkos izuzetno teskim uslovima u kojima zive, Srbi koji su ostali na Kosovu i Metohiji ne zelev da napuste svoje domove. Ali, ono sto jos vise raduje Koordinacioni centar za Kosovo i Metohiju jeste sve veci broj zahteva koji im svakodnevno stizu od raseljenika i u kojima oni traže da im se omoguci povratak na Kosmet.

Imajuci to u vidu, mi smo u toku protekle nedelje obisli nekoliko lokacija na Kosovu i Metohiji, na koje bismo vratili raseljene. Uz to, hteli smo da se uverimo u stvarne mogucnosti za povratak, kao i da sagledamo trenutno stanje.

Stana Ristic

Poruka iz UNMIK administracije u Pristini

MESTO SAVETNIKA, JEDINA PONUDA

Pristina, 18. marta lako se predstavnici UNMIK-a jos zvanicno ne izjasnjavaju o zahtevu Koalicije "Povratak", jedan visoki funkcioner ove organizacije u Pristini, koji je insistirao na anonimnosti, za "Politiku" je izjavio:

- Ne dolazi u obzir formiranje nekog novog ministarstva. To cemo jasno kazati sutra, na sastanku i predstavnicima srpske Koalicije "Povratak". U slucaju da Koalicija bojkotuje kosovsku vladu, preuzece eventualnu stetu koja ce pogoditi srpski narod sa Kosova, jer je ocigledno da je posle parlamentarnih izbora na Kosovu, na kojima su ucestvovali Srbi, prisutno otupljavanje medjunacionalnih odnosa.

Jedina ponuda UNMIK-a Srbima bice mesto visokog savetnika u kabinetu kosovskog premijera, koji bi se bavio povratkom raseljenih lica - rekao je visoki zvanicnik UNMIK-a u pristinskoj centrali.

Na drugoj strani albanski politicari sa Kosmeta isticu da postoji pravna prepreka o dodeli jos jednog ministarstva Srbima, pozivajuci se na privremene ustavne okvire. Naime, po ustavnim okvirima predvidjeno je da bi, samo u slucaju da vlada ima vise od 12 ministarstava, tri ministarska mesta trebalo poveriti nacionalnim zajednicama koje na Kosovu nisu u vecini. Posto sadasnja vlada sada ima deset ministarstava, po jedno ministarstvo je pripalo Povratku (Srpska koalicija) i Vatenu (Bosnjačka koalicija).

Randjel Nojkic, srpski poslanik u Kosmetском parlamentu za nas list je izjavio da on smatra da bi Srbima vise odgovaralo da umesto ministarstva, Mihael Stajner, sef UNMIK-a na Kosmetu izabere Srbina za specijalnog savetnika za povratak raseljenih.

- U tom slucaju, savetnik bi bio u nadredjenom polozaju u odnosu na kosmetskog premijera, jer, kada bi dobili ministarstvo Bajram Redzepi, predsednik kosmetске vlade bi mogao da sputava rad tog ministarstva, a u slucaju da nas covek bude Stajnerov savetnik, te eventualne zamke bi mogle da se izbegnu.

Albanski mediji, u medjuvremenu, nasiroko komentarisu raskol u srpskoj Koaliciji "Povratak". Tako, na primer, kosovska RTV kao udarnu vest objavljuje da je preksinoc, na sastanku Koalicije "Povratak" i potpredsednika srpske vlade doslo do razmimoilazenja, istucuci da deo kooperativnih srpskih poslanika, koji je blizak civilnom administratoru Stajneru, pokusava da "iz igre" izbaci onaj deo poslanika koji se bavi kriminalom na Kosovu i Metohiji.

M. Laketic

Posle razgovora administratora UN na Kosovu i Metohiji sa Predsednikom RM

STAJNER: GRANICA JE DEFINITIVNA

Skoplje, 19. mart - Sef misije Ujedinjenih nacija na Kosmetu (UNMIK) Mihail Stajner je sinoc u Skoplju, posle razgovora sa predsednikom RM Borisom Trajkovskim, izjavio da je "dogovor o granici izmedju Republike Makedonije i SR

Jugoslavije definitivno i da svi moraju da ga postuju". Pozivajući se na poznati cvrsti stav Saveta bezbednosti UN, Stajner je posebno naglasio da "iza ovog dogovora o utvrđenoj granicnoj liniji Makedonije prema Kosmetu, odnosno SRJ, stoji medjunarodna zajednica, pa, prema tome, Privremena medjuetnicka vlada u Pristini nema nikakvih ingerencija".

Stajner je, takodje, izjavio da su se makedonska vlada, UNMIK i KFOR saglasili o hitnom formiranju zajednickog ekspertskeg komiteta, ciji bi zadatak bio razmatranje prakticnih problema gradjana sa obe strane granice. U njemu, medjutim, bar zasad, nije predvidjeno da ima i predstavnika iz Republike Srbije, rekao je on, dodavsi da je ovakav predlog o formiranju komiteta eksperata za lokalna pograncna pitanja prethodno prihvatio i srpski premijer Zoran Djindjic, a pre toga i visoki predstavnik EU Havijer Solana".

Komiteta se nece baviti pitanjima demarkacije makedonsko-jugoslovenske granice, nego prakticnim problemima koji su u striktnoj nadleznosti vlade u Skoplju, UNMIK-a i KFORa", rekao je Stajner, upozorivsi da ce on, kao sef Misije UNMIK-a, "ipak imati poslednju rec".

U razgovorima Trajkovski - Stajner bila je postignuta saglasnost o uspostavljanju sire saradnje izmedju makedonske policije i UNMIK-a u sirem smislu reci radi spreccavanja sverca, kriminala i ilegalnih prelazaka porozne makedonsko-jugoslovenske granice, uz priznavanje registarskih tablica na kosmetskim vozilima.

Saznaje se da ce uskoro izmedju makedonske vlade i UNMIK-a u Pristini biti potpisan Memorandum o razumevanju u vezi sa "preventivnim merama na granici, sa obe strane", zbog cega se u Skoplje ocekuje dolazak zamenika Stajnera zaduzenog za policiju.

I dok je Stajner razgovarao sa najvisim makedonskim funkcionerima, stab teroristicke "Albanske nacionalne armije", koja deluje u Makedoniji, objavio je saopstenje u kome se pozivaju "svi casni Albanci sa albanskih teritorija na Balkanu da uzmu oruzje u ruke kao ratni odgovor na dogovor o granici izmedju BJR Makedonije i SR Jugoslavije". U saopstenju se preti i Srbiji i Crnoj Gori da ce se i njihove vlade uskoro suociti s "oruzanim odgovorom" u Presevskoj dolini, u Plavu, Gusinju i Uljcinju, teritorijama u kojima zivi vecinsko albansko stanovnistvo.

M. Krstic

Otvoreno pismo Društva za ugrozene narode

MANJINE NA KOSMETU ZRTVE PLANSKOG PROGONA

Društvo za ugrozene narode, medjunarodna nevladina organizacija, uputila je otvoreno pismo jugoslovenskoj javnosti u kojem upozorava da Vlada SR Nemačke namerava da u Srbiju vrati 50 hiljada izbeglica, pripadnika manjinskih naroda koje su pred ocima KFORa proterali albanski ekstremisti sa Kosmeta.

"Zemlje NATO-a ucinile su propuste u zastiti nealbanskog stanovnistva na Kosovu i Metohiji. Nemačka vlada zeli da svoj neuspeh prebaci na ledja osiromasene Jugoslavije. Pobrinite se da ne ucene vasu zemlju. Zalozite se da humani i bezbedan povratak nealbanskog stanovnistva na Kosmet usledi tek nakon ponovnog uspostavljanja uslova dostojnih coveka", upozorava u svom obracanju ova organizacija za zastitu ljudskih prava sa sedistem u Getingenu.

Celoz Jugoslaviji dobro je poznat polozaj srpske manjine na Kosmetu. Zbog toga se Društvo za ugrozene narode koncentrisalo na istrazivanje polozaja Roma i Askalija. Prema nalazima ove NVO, druge po velicini u Evropi, pripadnici pomenutih manjina zrtve su planskog teroristickeg progona kakav u Evropi nije vidjen jos od vremena nacionalsocijalizma. Albanski ekstremisti su od ukupno 150 hiljada Roma i Askalija proterali 130.000 i to uz precutno odobravanje albanskog stanovnistva.

Društvo za ugrozene narode raspolaze podacima da je opljackano i spaljeno 14.000 od 19.000 kuca Roma i Askalija. Potpuno je razoreno 75 njihovih naselja. Romi i Askalije bili su ubijani, nasilno odvodjeni, silovani, muceni i ponizavani od strane albanskih ekstremista.

U Nemačkoj se nalazi oko 30.000 pripadnika kosmetskih manjina koji su pobegli u ovu zemlju i 20 hiljada koji ovde odranije zive. U Forumu za Rome, Askalije i kosmetske Egipcane Društvo za ugrozene narode je realizovalo konkretne akcije protiv njihovog nasilnog vracanja na Kosovo i Metohiju.

"Mislim da NATO, odnosno Nemačka, koja je prisutna na Kosmetu, mora preuzeti odgovornost za te ljude. Ako Nemačka i NATO ne mogu garantovati bezbednost u zonama koje su pod njihovom kontrolom na Kosovu i Metohiji onda se te izbeglice moraju integrisati u nemačko društvo", kaze se u pismu Društva za ugrozene narode.

Povratak ovih izbeglica bice moguc samo kada se na Kosmetu steknu zivotni uslovi dostojni coveka, vrati njihova imovina i zagarantuju sva gradjanska i ljudska prava.

"Medjunarodna zajednica mora stati nakraj albanskom ekstremizmu i stvoriti takve uslove na Kosmetu u kojima ce ziveti svi narodi", kaze se na kraju otvorenog pisma koje je potpisao Tilman Cilh, generalni sekretar i predsednik Društva za ugrozene narode.

M. Pesic

POSEBNA UREDBA O BORBI PROTIV KRIMINALA

Pristina, 19. marta

Sef UNMIK-a Mihael Stajner doneo je danas posebnu uredbu, kojom se policiji daju veca ovlasccenja u borbi protiv organizovanog kriminala na Kosovu.

Novom uredbom, medjunarodnoj policiji ce biti omoguceno da tajno vodi istragu protiv kriminala i njegovih nosilaca, ukoliko to odobri ili naredi istrazni sudija.

Nove nadleznosti medjunarodne policije bice prisluskivanje telefonskih razgovora, tajno fotografisanje ili nadgledanje kompjuterske mreze.

Potvrda portparola medjunarodne policije u Pristini

POLICAJAC UNMIK-a PRONADJEN MRTAV U STANU

Pristina, 18. marta (Tanjug) Portparol UNMIK policije u Pristini Derek Capel potvrdio je danas Tanjugu da je jedan pripadnik medjunarodne policije juce pronadjen mrtav u svom stanu u Pristini.

Policajac, ciji identitet nije saopsten, jer, kako kaze Capel, njegova porodica jos nije informisana o smrti, na Kosovu je bio 18 meseci.

Prvi rezultati istrage potvrđuju da je UNMIK-ov policajac ubijen hicem iz vatrenog oruza, ali da se, najverovatnije, radi o samoubistvu, rekao je Capel.

Amerika i Balkan

HOLMS: VAZI SPORAZUM O GRANICI

Skoplje, 16. marta (Tanjug).- Specijalni americki predstavnik za Balkan Dzejms Holms izjavio je da sporazum koji su potpisale Srbija i Crna Gora o revidiranju medjunarodnih odnosa nece uticati na dogovor o granici koji su vlade Makedonije i Jugoslavije potpisale proste godine.

Potpisani dokument je validan i ne treba ga menjati, naglasio je diplomata Sjedinjenih Americkih Drzava koji danas završava visednevni boravak u Makedoniji.

Holms je kazao da je za SAD neprihvatljivo ponasanje lokalnog albanskog stanovništva u Makedoniji koje ne dozvoljava nacionalno mesovitim patrolama policije da udju u neka sela na kriznim podrucjima.

Posle donosenja Zakona o amnestiji pripadnika paravojne formacije etnickih Albanaca "Oslobodilacka narodna armija" i njegove primene, nema nikakvog razloga da policija ne udje u sva sela koja do sada nisu bila pod njenom kontrolom, istakao je Holms.

Sa druge strane, americki diplomata nije krio da je nezadovoljan objasnjenjem makedonskih vlasti o nedavnom ubistvu sedmorice terorista kod Skoplja.

U Skoplju je danas potvrđeno da ce uskoro u Makedoniju doputovati novi americki ambasador Lorens Batler.

Pred dolazak u Skoplje ambasador Batler je, kako prenose ovdasnji mediji, izjavio da ce mu osnovni posao biti "vracanje Makedonije u normalno stanje".

Batler zamenjuje Majka Ajnika koji je pre isteka mandata napustio mesto ambasadora SAD u Makedoniji.

Specijalni izaslanik Sjedinjenih Americkih Drzava za Balkan Dzejms Holms, izjavio je takodje da ce "i neki Albanci sa Kosova biti optuzeni za zlocine izvršene u Pokrajini". Ali, dodao je Holms u razgovoru sa skopski dnevnik Jutarnji vesnik, kriminalni odnosi na Kosmetu proizvod su odluka koje je donosilo rukovodstvo u Beogradu i zato je sud u Hagu svoje interesovanje tamo usmerio.

Prema misljenju Holmsa, i pored toga, nece izostati optuzbe protiv Albanaca koji su pocinili zlocine prema Srbima na Kosovu. Sud u Hagu je isto tako zainteresovan i za rasvetljavanje zlocina u Makedoniji, iako ih je ovde bilo manje nego na Kosovu i u Bosni i Hercegovini, ali su ipak bili ozbiljni, dodao je on. Na pitanje da li je Tribunal zainteresovan i za makedonskog ministra policije Ljubu Boskovskog, Holms je odgovorio da "treba na odgovornost pozvati sve koji su preduzimali akcije izvan ustavnih okvira i ovlasčenja kojim su raspolagali".

Holms je naglasio da je pitanje dolaska snaga Evropske unije za brze intervencije u Makedoniju, umesto NATO trupa koje se sada nalaze u ovoj drzavi, "krajnje kompleksno". SAD pozdravlja takvu mogucnost, ali to treba da bude ucinjeno na osnovu jasnog razumevanja u NATO, vodeci racuna i o interesima Makedonije, kazao je Holms za koga je bitno da o tom pitanju budu usaglaseni stavovi u Alijansi, ali i izmedju nje i EU.

Ocekujem da ce sve jasnije pre kraja juna, kad istice mandat sadasnjoj misiji NATO u Makedoniji, rekao je Holms za Jutarnji vesnik. Holms je po dolasku u Skoplje u cetvrtak izjavio da SAD nece tolerisati ponovni pokusaj izazivanja nasilja u regionu. U zajednickoj izjavi novinarima s predstavnikom EU Alenom Leroa, Holms je rekao da onaj koji postuje makedonsku granicu postuje i teritorijalni integritet Makedonije i ponovio je da je stav medjunarodne zajednice, predsednika, kao i svih clanova Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija da se sporazum o granici mora postovati.

Optuzba sefa poslanicke grupe "POVRATAK"

RADA TRAJKOVIC: COVIC PODRZAVA KRIMINALCE

Nis, 16. marta

Sef poslanicke grupe koalicije "Povratak" u kosovskom parlamentu Rada Trajkovic optuzila je potpredsednika Vlade Srbije Nebojsu Covica da "podržava kriminalni deo medju poslanicima srpske koalicije 'Povratak'".

Trajkoviceva u izjavi niskom dnevniku "Narodne novine" nije zelela da "detaljnije objasni" tu tvrdnju o sefu Koordinacionog tela za Kosovo i Metohiju.

"Uskoro ce doci vreme i za bliza objasnjenja", rekla je Trajkovic.

Prema njenim recima na sastanku poslanika koalicije "Povratak" sa predsednikom Jugoslavije Vojislavom Kostunicom, Covic i rektor prištinskog Univerziteta Gojko Savic "prozvali su je i zatražili njenu odgovornost zbog cestih kontakata sa sefom UNMIK-a Mihailom Stajnerom".

"Kada je Kostunica shvatio u kom pravcu je krenuo razgovor i da to moze dovesti do neprijatnih scena, napustio je sastanak. Tvrdim da na Kosmetu nista ne radim na svoju ruku", rekla je Trajkoviceva u izjavi niskom dnevniku.

Odgovor sefa Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju

COVIC: PRESTANIMO SA TRACARENJEM

Potpredsjednik Vlade Srbije i šef Koordinacionog centra za Kosovo Nebojsa Covic odbacio je juče optužbe šefa poslanickog kluba koalicije "Povratak" Rade Trajkovic na njegov račun kao "potpuno nepotrebne" i ocenio da "konacno treba da prestanemo da se bavimo tracarenjem".

"Gospodja Trajkovic zna sta je dogovoreno na poslednjem sastanku koalicije 'Povratak' kod predsednika SRJ Vojislava Kostunice, ali ocigledno je da ona ima neke probleme", kazao je Covic.

Ako Rada Trajkovic "zna da je neko kriminalac, ako ima dokaze za kriminalce, treba da da te dokaze, sluzbe ce to uraditi, a ne da se bavimo tracarenjem i abrovima", rekao je on.

"Ocigledno je da kod Srba na Kosovu i sa Kosova, a izgleda i sire, svi za sve pricaju da su kriminalci, svako za svakoga kaze da je kriminalac. Mislim da jednostavno ne pristoji sefu poslanicke grupe da na taj nacin prica. Sve druge probleme sa mnom gospodja Rada Trajkovic zna kako moze da resi", rekao je Covic. **(Beta)**

Mihael Stajner o preuredjenju odnosa Srbije i Crne Gore

DOBRA VEST ZA REGION I EVROPU

Beograd - Šef Unmika Mihael Stajner ocenio je danas da je Sporazum o preuredjenju odnosa izmedju Srbije i Crne Gore "dobra vest" za region i Evropu i istakao da se pitanje konacnog statusa Kosova ne moze sada resavati. Stajner je za Radio Bi-Bi-Si rekao da za Kosovo nije toliko bitno "sta je stavljeno na papir, sta izbija u prvi plan, koliko ono sto se zbiva na samom terenu, a za Kosovo su od stvarnog znacaja pitanja kao sto su radna mesta, privreda, bezbednost i svakako vladavina prava".

Pitanje statusa Kosova ne moze se sada resavati, kazao je Stajner, naglasavajući da je put kojim ce se doći do konacnog resenja vazniji od samog resenja. On je dodao da pitanje konacnog statusa Kosova u najvećoj meri zavisi od napretka u svim tim oblastima. "Nema mesta jednostranim odlukama. Ishod svih odluka mora biti dijalog i u tom pogledu svakako dijalog izmedju Kosova i Beograda. Kosovski lideri bilo da su Albanci, Srbi ili drugi moraju poceti da svoje horizonte pomeraju izvan Kosova, da shvate da Kosovo nije ostrvo vec da je okruženo susedima sa kojima se i ubuduće mora ziveti.

To vazi i za Makedoniju i za Albaniju i za Crnu Goru a nadasve za Srbiju", rekao je šef civilne misije UN na Kosovu. Taj dijalog cemo, dodao je Stajner, "najverovatnije poceti baveći se krajnje pragmaticnim i svakako brojnim pitanjima koja su od vitalnog znacaja za obicne ljude". "Ukoliko u tom procesu uspemo da izgradimo poverenje moci cemo da se latimo i slozenijih pitanja, a na samom kraju i pitanja konacnog statusa Kosova", rekao je on.

Analiticari STRATFOR o radu kosovske vlade

TESKI DANI ZA STABILNOST REGIONA

Brisel - Samo sedam dana funkcioniranja novoizabrane kosovske vlasti bilo je dovoljno analiticarima STRATFOR da procene kako predstoje teski dani za stabilnost sireg regiona, susedne Makedonije posebno. Razlog za to je, prema poslednjem izveštaju ovog uglednog analitickog instituta, jasno izrazena namera kosovskog vodjstva da "preskoci" ogranicenja koja je nametnula medjunarodna administracija u Pokrajini. Tako se podseca kako je 4. marta kosovski predsednik Ibrahim Rugova, u svom prvom sluzbenom obracanju pozvao na nezavisnost Kosova, a narednog dana se oglasio i premijer Bajram Redzepe, tvrdeći kako kosovska vlada neće priznati sporazum o granicama, potpisan izmedju Beograda i Skoplja pre nesto vise od godinu dana.

Priznajući kako je u okolnostima u kojima su federalne strukture Jugoslavije svedene na "praznu ljusturu", nezavisnost Kosova, manje-vise, "pitanje vremena", analiticari STRATFOR ipak isticu zabrinutost Zapada ovakvim kursom kosovskog vrha. Kaze se, s tim u vezi, kako je, reagujući na Rugovinu istup, Unmik saopštenjem podsetio na mandat privremene uprave, koji ne dopusta mogucnost proglašenja nezavisnosti od Beograda.

Položaj medjunarodne zajednice koja podržava "Kosovski projekta", sve dok to podrazumeva mirnu Pokrajinu, nije lisen rizika. Takav stav bi mogao postati opasan ukoliko Pristina prihvati ulogu budjenja albanskih etnickih ambicija sirom Balkana.

Elvir Busalo **(Sense)**

REDZEPI: INTEGRACIJA MANJINA PRIORITET

Pristina - Na prvoj sednici Vlade Kosova premijer Bajram Redzepe izjavio je da su prioriteti njegove vlade ekonomski razvoj i smanjenje nezaposlenosti, reforme u prosveti, zdravstvena i socijalna zastita stanovništva i integracija manjina. Ubrojivši medju prioritete i integraciju nacionalnih manjina "u institucionalne tokove", Redzepe je ocenio da je posle izbora 17.novembra, pocelo ukljucivanje u kosovske institucije. "To ce olaksati i ubrzati integraciju, posebno srpske manjine, i u javni zivot na Kosovu. Pripadnici turske, bosnjacke i askali zajednice su relativno integrisani".

PREMIJER OSTROG SKALPELA?

Tog 30. maja 1999. godine nasa izvidjacka grupa dobila je zadatak da obidje teren iznad sela Vaganica u opštini Srbica. Nas petorica, pod mojom komandom, izbili smo na zaravan zvanu Celo. Nista nije ukazivalo da u blizini ima pripadnika OVK. Pamtim da je Ivan Milosevic malo zastao iza mene, da veze pertlu na cizmi. Inace je uvek trcao ispred drugih.

- A onda je sa svih strana zaprastalo. Upali smo u klasicnu zasedu. Jedini zaklon u tom momentu bio je usek od traktorskih guma. Tukli su nas iz automatskog naoruzanja, minobacacima i troblonima. Glave zabijene u sasusenu, izlokane zemlju, dok su mi kurcumi cepali ranac i slem, pokusavao sam da se puzeci povucem van vatrenog dejstva. Tada sam sa desne strane cuo jedno prodorno: Jaoo!

- Ivanovu glavu i telo nisam mogao da vidim. Video sam samo njegove noge koje su se trzale. Jecao je i dozivao u

pomoc. A ja sam bio nemocan, na svega deset metara od njega.

- A onda sam sa suprotne strane cuo drugi krik. Miodrag Stankovic, koga su svi u nasoj jedinici zvali Branko, takodje je bio pogodjen. Bio mi je blizi, pa sam dopuzao do njega. Lezao je na ledjima sav obliven krvlju. Bio je ziv i svestan.

Radio-vezom, trazio sam pomoc.

Posle ko zna koliko vremena stiglo nam je pojacanje. Teroristicka kanonada je utihnula.

Uspeo sam da Stankovica izvucem na sigurnije mesto.

Sumnje

Ovu zakasnelu ratnu pricu sa Kosova i Metohije izgovorio je pre nekoliko dana u Leposavicu covek koji ni za zivu glavu nije zeleo da mu se ime pomene u novinama. Zbog sebe, zbog svoje porodice. Zbog porodice njegovog nekadasnjeg ratnog druga Ivana Milosevica koja ne mireci se sa tragicnom ratnom sudbinom svog miljenika optuzuje i njega da mu nije pritekao u pomoc.

- Nije bilo nikakve mogucnosti da mu pomognem - gotovo da preklinje da mu se veruje.

Ime poginulog pripadnika rezervnog sastava izvidjacke jedinice Vojske Jugoslavije, devetnaestogodisnjeg Ivana Milosevica iz sela Ostrace kod Leska, u kosmetskoj opstini Leposavic, pojavilo se u javnosti tek tri godine posle rata, nakon sto je Skupstina Kosova pod patronatom novopridoslog civilnog administratora UNMIK-a Mihaela Stajnera za premijera vlade imenovala dr Bajrama Redzepija iz Kosovske Mitrovice.

U medijima su se tek tada pojavili tekstovi o "ratnoj biografiji" mitrovickog hirurga Bajrama Redzepija. General MUP-a Srbije, clan Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju Svetislav Djurdjevic je tek tada, na konferenciji za novinare, izneo deo operativnih podataka po kojima ima "ozbiljnih indicija" da su ranjenog Ivana Milosevica zarobili pripadnici OVK, da je zverski mucen, a da mu je posle toga odrubljena glava. I to tako "strucno" da je to mogao da uradi samo neko ko poznaje hirursku vestinu.

Tela nesrecnih rezervista pripadnici VJ su pronasli tek sutradan, po oksajju. Telo Ivana Milosevica pronadjeno je bez glave. Po povredama na telu zakljuceno je da je pre smrti zverski mucen.

- Odsecanje glave Ivana Milosevica izvršeno je strucnim, hirurskim rezovima. Nije upotrebljen obican noz, sablja ili neki drugi ostar predmet, vec hirurski skalpel - napisao je tada u izvestaju dr Vojislav Andjelkovic.

Reagovao je i Nebojsa Covic, predsednik Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju koji je doveo u direktnu vezu dr Bajrama Redzepija sa ovim zlocinom:

- Ima pokazatelja da je upravo on izvršio ovaj zlocin, na osnovu onoga sto o njemu znamo. Mecutim, dok ne prikupimo kompletnu dokumentaciju o tome necemo izlaziti u javnost sa tim podacima - rekao je Nebojsa Covic.

Zversko mucenje

Novi civilni administrator UNMIK-a Mihael Stajner je odbio da komentarisuje spekulacije o eventualnim zlocinackim aktivnostima dr Bajrama Redzepija tokom ratnih operacija na Kosovu i Metohiji u prolece 1999. godine. Ni iz Haskog tribunala trenutno nema nikakvih informacija o eventualnoj istrazi u ovom slucaju. U Leposavicu, gde je sahranjeno telo Ivana Milosevica, bez glave, takodje svi izbegavaju da detaljnije govore o tome. Porodica nastradalog rezerviste takodje odbija da bilo sta o tome govori. I dalje ocekuju da im se neko iz Vojske Jugoslavije ili MUP-a Srbije zvanicno obrati i objasni sve relevantne cinjenice o pogibiji njihovog miljenika. O borbenom ucescu Ivana Milosevica na Kosovu i Metohiji jedino svedoci zajednicka spomen-ploca svim poginulim koja je proslog leta svecano otkrivena u krugu kasarne u Parunovcu kod Krusevca, gde se posle rata 1999. godine premestila jedinica u kojoj je bio i Ivan Milosevic.

Ljubisa Popovic NIN, 14. 03. 2002

Kosmetski Albanci zadovoljni potpisanim Sporazumom

KOSOVO NADOMAK NEZAVISNOSTI

BEOGRAD - Sporazum o preuredjenju odnosa Srbije i Crne Gore, iako se ne odnosi na Kosovo, ubrzava njegovu nezavisnost, jedinstven je stav pristinskih dnevnika na albanskom jeziku "Bota sot", "Zeri" i "Koha ditore".

Dnevnik "Zeri" tvrdi, pozivajuci se na diplomatske izvore u Briselu, da se "premijer Srbije Zoran Djindjic slaze s nezavisnoscu Kosova", ali da zeli severni deo Pokrajine. Medjutim, list upozorava da se jednom jedinom recenicom u sporazumu tezi da prejudicira sudbina Kosova, pa trazi od predstavnika kosovskih vlasti da ostro reaguju na to. Izdavac lista "Kohe ditore" Veton Suroi u svom komentaru pod naslovom "Jugoslavija vise ne postoji ni na papiru", ocenjuje da "Kosovo dobija cinjenicom da umire jedna iluzija o zajednickoj drzavi", kao i da odnosi sa zajednicom Srbije i Crne Gore sada "dolaze na racionalni teren".

Suroi, koji slovi za iskusnog politicara i analiticara, upozorava da Kosovo ocekuju i opasnosti od tog sporazuma, jer se otvaraju pitanja.

RUGOVA: NEMA VEZE S KOSOVOM

Predsednik Kosova Ibrahim Rugova izjavio je juce da sporazum "nije u direktnoj vezi s Kosovom", jer Pokrajina "ima svoje institucije".

- Mi cemo se na svaki nacin boriti i izboriti da Kosovo u buducnosti dobije nezavisnost. Ja, kao i vlada Kosova ucinicemo sve da regija u buducnosti bude multietnicka i demokratska i to je korak blize ka demokratskoj Evropi - dodao je Rugova.

Da li je Kosmet blize ili dalje od nezavisnosti

PUSTI SNOVI ALBANACA

BEOGRAD - Nosioc najvisih politickih funkcija na Kosovu, predsednik Ibrahim Rugova i premijer Bajram Redzepi,

obecavaju svojim biracima nezavisno Kosovo. Medjutim, i medju samim Albancima sve je vise onih koji smatraju da je san o nezavisnosti neostvariv, ili bar ne u dogledno vreme. Razumljivo je da albanski lideri zele nezavisnost, ali... Predsednik, premijer i Skupstina Kosova su prelaznog karaktera i nijedan od njih nije nadležan da u naredne tri godine raspravlja o buducem statusu Pokrajine, potvrđeno je "Glasu" u UNMIKu. U nadležnosti Civilne misije UN su, podseca portparol UNMIka u Pristini Sajmon Hejzlok, resori odbrane, pravosudja i nacionalnih manjina.

Upravo ova cinjenica, uz onu da je na Kosmetu pocela primena Sporazuma Covic-Hakerup, kao i kritike koje je UNMIK uputio predsedniku Kosova Ibrahimu Rugovi koji je proglasio nevazecim jugoslovensko-makedonski Sporazum o granici, navodi Albance na zakljucak da UNMIK nije u potpunosti odbacio mogucnost povratka suvereniteta Srbije na Kosmetu. Kritike UNMIKu zbog toga upucuje i pristinski dnevnik "Koha ditore" cijem uredniku Drav Rugovi, izmedju ostalog, smeta i rad Koordinacionog centra za Kosmet.

Clan predsedništva Skupstine Kosova Oliver Ivanovic istakao je za "Glas" da "Rezolucija SB UN 1244, Vojno-tehnicki sporazum iz Kumanova i Sporazum Hakerup-Covic obavezuju i medjunarodnu zajednicu".

- U skladu sa njima ponasa se i drzava koja ima suverenitet na Kosmetu. Medjunarodna zajednica se izjasnila da nezavisnosti nema, ili se bar u dogledno vreme nece o tome razgovarati. I, o svemu se moraju konsultovati sa Srbima. Ne vidim politicara u Srbiji koji bi prihvatio nezavisnost - kaze Ivanovic i primecuje da bi time rizikovao da izgubi politicki kredibilitet.

Albanci ocekuju da u Skupstini sto pre stave na dnevni red pitanje nezavisnosti. Medjutim, pre no sto neki zakon bude usvojen u Skupstini, kazu u UNMIKu, taj akt prethodno treba da potpise sef Civilne misije UN.

Sef UNMIK-a u Skupstini

Sednicama Skupstine Kosova prisustvovace i sef UNMIKa. Njegova obaveza bice i da reaguje u slucaju da se raspravlja ili glasa o necemu sto je protivno interesu jedne od kosovskih zajednica.

Drzava mafije

Bude li Kosovo dobilo nezavisnost, bice to prva drzava u kojoj ce vlast imati mafija, upozoravaju makedonski zvanicnici, koji u tome vide opasnost i po svoju zemlju. Na Kosovu i Metohiji, gde pune 24 godine postoji siva ekonomija, od prodaje droge, oruzja i trgovine ljudima godisnje se obrne vise od 80 milijardi dolara.

Nekad, u Metohiji

DUKAT, MELEM, TELEGRAM

U tim dugim zimskim nocima, u Vitimirici kraj Peci, mene ni pretnjom ni kletvom nisu mogli da oteraju na spavanje. Nekad, kad padne mrak, u Metohiji gust kao jod, prema kucama (kojih vise nema) mojih striceva kretale su plamtece buktinje. To su dolazili nasi susedi, rodjaci i prijatelji, noseci iznad glava zapaljeni luc, krpe natopljene smolom ili parcad gume od starih opanaka. U to davno, oskudno doba nije bilo fenjera, baterijskih lampi, minerskih karbitusa. Malo su imali ti snazni ljudi koji su gazili kroz sneg do pojasa.

Imali su samo cista srca i zracne duse.

U tim dugim zimskim nocima, u Vitimirici kraj Peci, mene ni pretnjom ni kletvom nisu mogli oterati na spavanje, jer sam uživao u tkanju i u prepletima gustih prica o svemu i svacemu. Najvise o ljudskoj casti i dobroj slobodi. Najcesce o strasnim jurisima i muklim zgaristima. I, neretko, o veselim vasarima na kojima su ih varali lazanim obecanjima i sarenim drangulijama.

Pripovedalo se i o snovima, cudnim prorocanstvima, nadzemaljskim silama.

O svemu se tu i tada raspredalo: o azdajama koje ispijaju reke, otud ponornice; o sedlima koja beze ispred konja, otud njiska usred pomrcine; o snasama pred djurcevdanski uranak.

Sve je u tim pricama bilo zivo, kao pred ocima; socno, opipljivo, sa iznenadnim obrtima, i smislom koji se posle dokuci. Bez te skole teze bismo podneli strmoglav u ponore rata i pustos izbeglistva iz nase Metohije. Pa i silazak, kad je dosao mir, u studentske suterene, u podrume preuredjene za stanovanje. Tu smo pokusali da izmislimo svoje price, verujuci da su nove.

Od tada do danas za pricu imam dve stare reci i jednu novu: dukat, melem i telegram.

Zasto dukat?

Zato sto je u njoj, kao u starom zlatniku, sve: dragocen sadrzaj, finoca izrade, harmonichnost sastava. U tom malom kolutu od najplemenitijeg metala bit se ne moze unistiti. Moze preinaciti. Nalik na orden, on je ukras za onog koji ga prima, radost za onoga koji ga daje. Gde god ga stavite, on je isto. I na vencanici, i na pokrovu.

U njemu je sazeta velika povest. Putovanja tragaca kroz gudure, znoj kopaca u podzemnim prokopima; nocne vatre pod tucanim kotlovima u kojima krklja ruda, klone talog, izdize pena. Ili, naizgled lakse: pletenje ustava, skretanje recnog toka, ispiranje zlatonosnog peska pod uzarenim sacem neba. Sve da bi se iz prosejanih tona dobila pregrst praha od cijeg sjaja se zenice sire, kao u ljubavi, a srce zamire, kao u voljenju.

Zar pisac kratkih prica nije sve to u isti mah?

A melem?

Od mnogo trava i bilja sacinjena, kratka prica je cesto melem za mnoge nase rane.

Zasto telegram?

Telegram je kao metak. Brz, kratak, iznenadan. I kao pucanj iz daljine. Cesce javlja o nevolji, redje o dobrom poslu. Prica je metak i meta istovremeno.

Danilo NIKOLIC

